

י-ם	ת"א	חיפה	ב"ש
6:36	6:54	6:57	6:55
7:49	7:51	7:51	7:50
ר"ת:	8:28		

גדול שקלם

מיסודו של המלובין ראש המקובלים הגאון הצדיק רבינו מרדכי שרעבי זע"א

דבר ה'

מאמר השבועי באתר "על" המקובל רבי בנימין שמואלי שליט"א

צא למלחמה הגדולה!

את המלאכה, וכך תנצח! והעיקר שאתה רק 'תצא' למלחמה.

ובהיותו והיצר בא בכל יום בכוחות מחודשים ואינו מתייאש, לכן בכל יום ויום צריך מלחמה נגדו, וזהו שאמר: "כי תצא, כ"י ר"ת: כל יום, תצא למלחמה נגד היצר הרע. גם, "כי" - גימטריא ל', לרמוז על שלשים יום של אלול, הוא הזמן המסוגל להילחם ביצר ולהכניעו, וכמו שכתב בזוהר הקדוש על הפסוק ובכתה את אביה ואת אמה ירח ימים, וכמבואר באור החיים הקדוש כאן.

עוד כותב 'בעל הטורים' - 'כי תצא למלחמה על אויבך' סופי תיבות - 'אהלך'. וזה רמז, כי 'אהלה של תורה' הוא המתכון בטוח להכניע את היצר הרע. ואמרו רבותינו (קידושין ל:): "בראתי יצר הרע בראתי לו תורה תבלין", ואמרו עוד (שם) "אם פגע בך מנוול זה - משכהו אחרך לבית המדרש, אם אבן הוא נימוח, אם ברזל הוא מתפוצץ". המנוול - הוא יצר הרע, אם פגע בך, תבוא לבית המדרש, תלמד תורה, שם תוכל להכניע אותו.

"אם אבן הוא נימוח", ולכאורה היה צריך לומר אם אבן הוא 'מתפוצץ', שהרי טבעה של האבן להתפוצץ, ולא ראינו שמתכים אבנים, ולהיפך - הברזל, הרי טבעו שהוא נימוח ואינו מתפוצץ? אלא מלמדים אותנו רבותינו על הכח המופלא של התורה הקדושה, שיכולה לשנות את טבע הבריאה. היצר הרע נהפך אצל האדם כטבע ממש, ולכן 'משכהו לבית המדרש' ובכח התורה "אם אבן הוא נימוח". כלומר התורה הופכת את הטבע, כך שאפילו האבן שטבעה להתפוצץ - בכח התורה היא נימוחה, וכן הברזל טבעו להיות נמש ונוזל, ובכח התורה הופכים את הטבע והוא מתפוצץ.

וכשם שהתבלין מתקן את המאכל, כך גם התורה מתקנת את היצר הרע, ומשנה אותו, עד שיכול להגיע לכך שאפילו היצר הרע יעזור לו בעבודת ה', כמו שהס"מ ברח"ק את יעקב אבינו, והיה זה רק בכח התורה.

הגאון חיד"א כותב (ברכ"י או"ח ס"א סק"ט) שהתורה המשמשת כתבלין נגד יצר הרע, זה לימוד המוסר. האדם לא יכול בשום אופן לכבוש את יצרו, בלי שילמד כל יום מוסר, חצי שעה בבוקר וחצי שעה בערב. בלי זה אינו נקרא אדם. חייב אדם לחנך את עצמו במוסר נוקב, וצריך לחזור עליו עוד הפעם ועוד הפעם, ובלי זה לא יוכל להתיישר. יזכנו ה' לכבוש את יצרנו ולהתחזק בתורה הקדושה. שבת שלום ומבורך.

נכון, אבל המלך הזה יושב בתוכך! אמר לו: מי זה? אמר לו: זה יצר הרע! איזהו גיבור - הכובש את יצרו (אבות פ"ד משנה א), לא מי שמנצח חיילים גדולים נקרא גיבור, גיבור הוא רק מי שכובש את היצר שלו, כי זו הגבורה האמיתית, וכמו שעשירות לא נמדדת בכמה כסף יש לאדם, אלא "איזהו עשיר השמח בחלקו" (שם), כך הגבורה לא נמדדת בכח הפיזי, אלא רק בכח הרוחני.

ומספר המדרש (תנחומא ויגש ג) מעשה ברבי חנינא בן דוסא שראה את האריה, אמר לו: "אי לך, מלך חלש. כלום לא השבעתיך שלא תִּרְאֶה בארץ ישראל?". מיד ברח. רץ אחריו רבי חנינא, אמר לו: "נענית לך, שקראתיך חלש, ומי שבראך קראך 'גבור', שנאמר (משלי ל:): לִישׁ גִּבּוֹר בְּבִהְמָה וְלֹא יָשׁוּב מִפְּנֵי כָל!".

וצריך להבין, מלכתחלה מה סבר שקראו חלש, ולבסוף מה סבר? אלא, רבי חנינא השביע את הארי שלא יראה בארץ ישראל. והנה הוא הגיע! מה קרה? רעב היה, ומשחר לטרף. אבל הרי השביעו רבי חנינא בן דוסא שלא יבוא? נכון, אך הרעב דחק בו. אז תתגבר! איני יכול. מדוע? כי חלש הוא... הגבור, כובש את יצרו. והוא, אינו גבור. בצדק הרויח את כינויו: "מלך חלש". גער בו רבי חנינא, והאריה קבל תוכחה. לא התמרמו, לא הזכיר שבוראו קראו גבור, לא התנצל שהוא רעב. אלא הסתובב, וברח. אם מקבל הוא תוכחה ומשנה דרך, אזי גבור הוא! רץ אחריו, ובקש סליחתו.

נחטנו באחזותנו!

ושאל רבינו האריז"ל, מדוע "כי תצא" - נאמר בלשון יחיד, ואילו ההמשך, למלחמה על אויבך - נאמר בלשון רבים, ולכאורה היה צריך לומר כי 'תצאו' למלחמה! אלא לומר לך, שע"י האחזות ניתן לנצח את היצר הרע, האדם לבדו לא יכול עליו, אבל אם הוא הולך עם כולם יחד, כשהאדם נמצא בתוך קהילה קדושה וכולם יחד עובדים את הקב"ה ונלחמים כולם בלב אחד כאיש אחד, באחדות אחת, אז ניצחו אותנו. וזהו שאמר הכתוב: וּנְתַנּוּ ה' אֱלֹהֶיךָ בְיָדְךָ - ה' יפיל את כל האויבים הרבים, כאילו הם אחד יחיד ובודד.

כיצד ננצח?

ואחד הכלים לנצח את היצר, הוא "כי תצא". כלומר, רק תצא למלחמה, תתחיל לעבוד את השם יתברך, תתחיל את המלחמה, והקב"ה כבר ישלים לך

פִּי תִצָּא לְמִלְחָמָה עַל אוֹיְבֶךָ (כ, א)

"ה'אויב" עליו מדברת התורה, הוא בעיקר האויב הרוחני - היצר הרע שנלחם באדם בכל כוחו, ומנסה בכל מיני תחבולות להוליך את האדם שולל. וכפי שאמר רשב"י זע"א (זו"כ כי תצא דף צ"ו ע"א) "אויבך - דא יצר הרע". וכמו שאומרת הגמרא בקידושין (ל:), יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום, ואלמלא הקב"ה עוזרו - אינו יכול לו, כי הוא לא עוזב את האדם ולא מתייאש מלנצחו.

וכה אמרו רבותינו (ברכות סא), היצר הרע דומה לזבוב, וכמו שהזבוב לא עוזב את האדם אלא הולך ובא ולא מרפה, ולא מתייאש בשום אופן, כך הוא היצר הרע. ועוד, הזבוב הוא קליפה מיוחדת העושה פירוד. 'זבוב' נוטריקון "זה פֶּכֶה וזה פֶּכֶה" גורם פירוד בין אדם לחבריו, ובין אדם לאביו שבשמים.

לכן צריך להילחם בו בכל הכח, לזכור בכל רגע שזאת מלחמה עם אויב אכזרי מאד, ואסור להתפתות ללשון החלקה שלו, כי היצר הרע מראה לאדם שהוא לטובתו, שהוא לא כל כך נורא כמו שחושבים, אבל באמת הוא אכזרי מאוד, בא בכל מיני תחבולות ותעלומות, אומר: נכון... צריך... אבל מחר, "מחר" - זה עמלק, כמו שכתוב (שמות יז, ט): "וַיֵּצֵא ה'לָחֶם בְּעֶמְלֶק מִמֶּרְ", ואנחנו צריכים להתגבר עליו ולהכניעו. ובשביל להצליח, צריך ללמוד מהיצר הרע לא להתייאש. מה אומר דוד המלך (תהלים קט, כב): "וְלִבִּי חָלַל כְּקִרְבִּי", נותר חלל מבלי יצר הרע, ואפילו שהוא נלחם בדוד בכל הכח, אך דוד השיב למלחמה שעה ולבסוף אף ניצח!

וזו כוונת הפסוק (דברים יט, יא): "וְכִי יִהְיֶה אִישׁ שֹׁנֵא לְרַעְיוֹנוֹ וְאָרַב לוֹ". 'שונא' - הוא היצר הרע, שהוא שונא לאדם ומבקש רעתו. 'לרעהו' - עושה עצמו כרע-חבר, אך באמת הוא שונא גדול. 'וארב לו' - היצר אורב לאדם ומבקש להמית נשמתו.

מלך זקן וכסיל

והיצר הזה, הוא זקן ומלומד היטב בעבודתו. וכמו שאמר אריסטו לאלכסנדר מוקדון: אתה עשית מלחמות גדולות בעולם, כבשת את כל העולם, אבל תדע לך שיש איזה מלך אחד זקן וכסיל שאותו עדיין לא הצלחת לנצח. אמר לו: איך יכול להיות? הלא כבשתי מדינות שלימות, מלכים כבירים! אמר לו:

איסור קשירת חתן וכלה ב"מ

"לא יחבל רחמים ורכב פי נפש הוא חבל" (כד, ו)

בתרגום יונתן בן עוזיאל פירש: ולא יהו גבר אסר חתנין וכלין בחרשין, ארום נפשא דעתיד למיפק מנהון הוא מחבל. וכמו"כ בתרגום ירושלמי: ולא תהוון איסורי חתנין וכלין, ארום כל דעבד אילין כפר בחיי עלמא דאתי.

בחדדים (חרדים פכ"ט אות מב) הביא לתרגום ירושלמי זה וכתב עלה: וזו קבלה למשה מסיני, וזה טעם סמיכות הפסוק לדלעיל מניה דכתיב 'כי יקח איש אשה חדשה וגו' ושמה את אשתו אשר לקח וסמך לו לא יחבול רחמים ורכב, זו אזהרה שלא ימנע אחר עונתו, לא יקשור 'הרחמים' שהוא רמז לאשה ולא 'הרכב' שהוא רמז לאיש, ועוון פלילי הוא זה, והרשע העושה זה אין לו כפרה עולמית ואין לו חלק לעולם הבא, כדמסיים בפסוק זה התרגום ירושלמי.

א. רשע העושה אלה אין לו כפרה עולמית, ואין לו חלק לעולם הבא לפי שכפר בו בזה. והטעם הוא כיון דאסר חתנים כפר בביאת המשיח שנקרא גם כן חי עלמא, וביאת המשיח תלוי בכליו הנשמות שבגוף, כדאמרו רבותינו ז"ל (יבמות סב ע"ב) אין בן דוד בא עד שיכלו כל הנשמות שבחדר הנקרא גוף, וזה מעכב הגאולה במעשה זה שלא נלקח נשמה מהחדר הזה (פירוש יונתן על תרגום יב"ע).

ב. ושמעתי מפי החכם רבי עבדיה בנו של רבי זכריה, שמעשה היה באדם אחד שקשר יהודי אחד ונכרת בתוך שנתו, ולא היה אדם יודע רק הרשע הגיד בשעת מיתתו, אני קשרתי את פלוני החתן והנה לפני מלאך המות וחרבו שלופה בידו אומר לי שהעון הזה גרם מיתתי וגם אין לו חלק לעולם הבא, ומיד פרחו נשמתו (ספר חרדים שם).

מקצת דיני תשלום לשכיר בזמנו

"בְּיוֹמוֹ תִּתֵּן שְׂכָרוֹ וְלֹא תְּבֹא עָלָיו הַשְּׂמֶשׁ כִּי עֲנִי הוּא וְאֶלְיוֹ הוּא נֹשֵׂא אֶת נַפְשׁוֹ" (כד, טו)

נצטוינו בזה לשלם לשכיר לילה פעולתו ביומו, זמן תשלומים שלו כל היום וכששקעה חמה ועדיין לא נתן לו עבר משום ביומו תתן שכרו (סה"מ עשה ר)

הוזהרנו בזה שלא לאחר מלשלם לשכיר לילה פעולתו עד ביאת השמש, זמן תשלומים שלו כל היום וכששקעה חמה ועדיין לא נתן לו עבר משום ולא תבוא עליו השמש (סה"מ מ"ל"ת רלח).

א. **תשלום שכר שדכנות:** ברמ"א (ח"מ סימן קפה ס"ו) כתב שתלוי במנהג המדינה אם לשלם בסיום התנאים או לאחר הנישואין. וכתבו האחרונים (ערוך השולחן, חוט השני) שהמנהג כיום לשלם לשדכן הוא מיד בסיום עשיית התנאים.

ב. **תשלום בצ'ק:** יש מי שכתב שהמשלם בצ'ק הגם שאינו עובר על "לא תעשו"ק" מכל מקום אינו מקיים מצות ביומו תתן שכרו, כיון שהצ'ק הוא הוראה לבנק שיתן כסף ואינו ממש כסף והווי כדין "המחה אצל חנוני" (חוט השני) ונראה שפועל שנכנס על דעת כן לקבל צ'ק אפשר שזה הוא שכרו וכן מקיים מצות ביומו תתן שכרו.

ר"ת "כי" ליל יום, "תצא" למלחמה נגד היצה"ר, וכן "כי" ימ' ל' נגד ל' יום של אלול

"כִּי תֵצֵא לְמִלְחָמָה עַל אֹיְבֶיךָ וְנָתַנוּ ה' אֱלֹהֶיךָ בְּיָדְךָ וְשָׁבִיתָ שְׁבִי" (כא, י)

היות והיצר הרע בא בכל יום בכוחות חדשים לפתות את האדם ואינו מתייאש, לכן בכל יום ויום צריך מלחמה נגדו, וזהו שנאמר "כי תצא", ראשי תיבות המילה "כי" כל יום, תצא למלחמה נגד היצר הרע.

גם "כי" בגימט' ל' כנגד יום של חודש אלול, הוא הזמן המסוגל להלחם ביצר הרע ולהכניעו, וכמו שכתוב בזהר חדש (ה"א דף צ"ו ע"ב) על הפסוק ובכתה את אביה ואת אמה ירח ימים, דא היא ירחא דאלול [זה הוא חודש אלול].

"כי" תצא ל'מלחמה" ר"ת כתל, להוריד את הכותל המפריד בינינו לבין אבינו שבשמים ולבכות בכותל לבורא

"כי תצא למלחמה" ראשי תיבות כת"ל, לפי שיש כותל שמפסיק בינינו לבין אבינו שבשמים (ברכות לב), וכיוצא בזה כאשר אדם יוצא למלחמה נגד היצר הרע, בזה הוא מסיר את הכותל המפריד בינינו לבין אבינו שבשמים. גם זה רמז לאדם שילך לכותל המערבי כדי לנצח במלחמה עם היצר הרע, ששם מקום השראת השכינה, דהיינו בכח התפילה שיבכה ויתחנן על עצמו, יכול יוכל ליצר הרע.

"וגלחה את ראשה" זה הרהורים רעים, ועשתה את צפרניה" זה מותרות הגוף

"וְגִלְחָה אֶת רֵאשָׁהּ" (כא, יב)

אומר הזוהר הקדוש (זוהר חדש ח"א דף צו ע"ב), "וגלחה את ראשה" זה להסיר את זוהמת הנחש. דהיינו לגרש את הרהורים הרעים. ואמרו דורשי רשומות על מאמר חז"ל (יומא טז.) "הרהורי עבירה קשים מעבירה" ראשי תיבות "מעקה", וזה מרומז בכתוב (דברים כב, ח) "ועשית מעקה לגגך", הגג של האדם הוא הראש, ומורה התורה שצריך לעשות מעקה לגג, דהיינו לגרש את המחשבות הרעות ואת הרהורים הרעים, ולא לתת להם להכנס. "ועשתה את צפרניה" הציפורניים הם מותרות הגוף, הסמל לתאוות ולמותרות, המזיקות לאדם ומונעות אותו מהתקרבות לקדושה, וצריך האדם לקוץ אותם.

"ובכתה... ירח ימים" זה חודש אלול

"וּבְכָתָה אֶת אֲבִיהָ וְאֶת אִמָּהּ יָרַח יָמִים" (כא, יג)

בחודש אלול צריך לבכות לקב"ה שימחל לנו על כל מעללינו, עכשיו לפני יום הדין, זהו הזמן לבכות, הן אחר כך, הבכי לא יעזור, צריך לבכות לפני יום הדין הגדול והנורא, וככל שהאדם בוכה יותר, כך מהשמים מצחצחים אותו יותר. הזוהר הקדוש (ה"ב דף ע"ח ע"א) אומר, כי כל העוונות שהאדם עושה, רשומים לו במצחו ובכף ידו, ואם האדם מוריד דמעות, זה רוחץ אותם ומנקה אותם. הדמעות הן "סבון מיוחד" שרוחץ את כל העוונות של האדם, ולכן צריך להוריד כנחל דמעה. ובזוהר חדש (ה"א דף צ"ו ע"ב) על הפסוק (דברים כא, יג) ובכתה את אביה ואת אמה ירח ימים, כותב, "ירח ימים" זה חודש אלול. דהיינו על ידי שבוכים בחודש אלול באים ליום הדין נקיים, ואם לא יבכה באלול אחר כך יהיה מאוחר.

סגולות לחודש אלול

בימים אלו מערב ר"ח אלול עד יום הכיפורים וע"י זה תטהר נשמתו ותזדכך, ויועיל לתיקון עולם העשייה ששם מגיע פגם החטא ביותר (כה"ח תקפא, ז ועוד מפרשים).

יאמרנו בוקר וערב, יזכה שיוציא שנתו בטוב, ואפילו ח"ו נגזרה עליו גזירה יכול לבטלה ויצא בדימוס בדין (סגו"י א, נא בשם ספר שם טוב קטן).
ב. מנהג טוב ונכון ללמוד או לגרוס "תיקוני הזוהר"

א. סגולה לכל אדם לומר מ"ח אלול עד שמיני עצרת מזמור כ"ז לדוד ה' אורי וישעי וגו' ובפרט אם

על הצדיקים

מחזורון ומעשים של צדיקים
בשם ספיפר מור'ר שלישי

רשכנה"ג אדוננו הבן איש חי זיע"א - י"ג אלול

בחלום אדור בו

מעשה נורא שהיה עם רבינו, אודות מור'ר ראש הישיבה רבי יהודה צדקה זצוק"ל, ארע בשנת תש"א בערך. לרבי יהודה נתהווה פצע בידו השמאלית, שסבל ממנו רבות. הלך אצל רופאים, ולא מצא מזור למכתו. ערב אחד התנפח הפצע וסבל כאבים עזים, ובלית ברירה חיכה רבי יהודה לבוקר, כדי שיוכל לטפל לרפואתו.

הגאון המקובל האלהי חכם יהושע שרהבני זצוק"ל, היה ישן בשעות המוקדמות של הלילה להחליף כח לעבודת ה' יתברך, והנה הוא רואה בחלומו את רבינו זיע"א, לבוש בגדים שחורים ויושב על הארץ, וקורא אליו בתוקף ואומר לו: מה לך נרדם, חכם יהודה צדקה חולה, קום התפלל עליו לאלהי מרום למען ישלח דברו וירפאהו...

וייקץ רבי יהושע, והנה חלום, מיד קם ושם פעמיו אל בית המדרש 'שושנים לדוד', פתח את ההיכל ושפך שיח אל בורא העולמים לרפואתו. שוב הלך אל בית הכנסת 'משכיל אל דל', פתח את ההיכל והתפלל עליו.

הגיע הבקר, רבי יהודה הלך אל בית החולים בלית אחיו רבי עובדיה ז"ל, שם הזריקו לו זריקה, וזעק ממכאובים. ובחסדי ה' הפצע עבר אט אט והתרפא לגמרי. באותו בקר פגש רבי יהושע את אמו של רבי יהודה, ושאלה לשלום בנה. התפלאה אמו הצדקת ושאלתו מהיכן יודע זאת, שהרי רק בשעות הערב הותקף רבי יהודה בכאבים, ודבר מחלתו זאת לא היה ידוע. רבי יהושע השתמט מלענות לה על שאלתה, רק חזר ושאל לשלום הרב. ותען לו כי אכן הוטב מצבו ושכחו כאביו, אולם לא נודע אז מהיכן ידע רבי יהושע את כל זאת.

את דבר החלום גילה רבי יהושע לבנו הגאון ר' שלמה שרהבני, שזה עתה נפטר לחיי העולם הבא זצ"ל, ובקשו שלא יספר דבר זה לאיש כל עוד הוא בחיים... בענין זה שמענו שאמר רבי יהושע על ראש הישיבה רבי יהודה צדקה זצוק"ל, שהוא ניצוץ מנשמת רבינו יוסף חיים, כי הרי"ח הטוב, לא היה מלמד לתלמידים גפ"ת, ובא זה עתה בגלגול זה להעמיד דורות של תלמידי חכמים גדולים בתורה ויראת שמים וראשי ישיבות.

פלאי פלאות

אשה אחת שזמן רב לא נפקדה, והתעברה לאחר שימוש ברפואות, בעת הלידה קשתה בלידתה ונמצאה בסכנה גדולה וכל מאמצי הרופאים עלו בתוהו, הוריה שידעו מעלת רבינו זיע"א ביקשו מאשה אחת ושמה חביבה אל מאשטי שתלך לבית רבינו זיע"א בשביל שיתפלל על ביתם, אשה זו היתה מוכרת בבית רבינו וכשהגיעה כיבדה והשיבוה בחדר המתנה עד שיגמור רבינו את לימודיו, לאחר שהתישבה ביקשה מהמשרת אם יואיל בטובו לומר לרבינו שיקבלנה לדקה משום שיש ענין של סכנת נפשות, ניגש המשרת לחדר רבינו, והנה עוד לא הספיק לומר לרבינו אף מילה, ורבינו נתן לו פתק שכתב בו סגולה ואמר לו רון תן לה את הפתק ותאמר לה ללכת אצל היולדת ולהניח פתק זה על בטנה, היא לקחה את הפתק נשקתו ועשתה כדברי הרב, כעבור מספר דקות ילדה אותה אשה בן זכר, ביום השמיני למילתו קראו לבן הנולד יוסף על שמו של רבינו.

המשך בעמוד הבא <<<

שירת מביית ההוראה

שאלות שהתקבלו בבית ההוראה
של ישיבתנו הקדושה

שאלה: האם יש חיוב לאשה בתפילה ג' פעמים ביום? תשובה: אין אשה חייבת מן הדין להתפלל ג' תפילות ביום אלא די בתפילה אחת ביום, וכדאי שתפילה זו תהיה שחרית כולל ברכות השחר (ש"ת יב"א א"ח ח"ו סי' יז, ש"ע א"ח ס' קו סעיף א).

שאלה: האם מותר לתלות תפילין על מתלה או שיש בו משום בזיון? תשובה: אם התפילין מונחים בכיס שלהם מותר לתלותם אולם אם הם לא מונחים בכיסם אסור לתלותם (ש"ע א"ח ס' מ סעיף א).

שאלה: אדם שאינו שומר תו"מ שנוסע ברכב בשבת ושואל היכן כתובת פלוני, האם מותר לי לענות לו? תשובה: אסור לסייע בידו ולומר לו היכן כתובת זו ואף על פי שבכך ירבה במסעו לחפש אחר הכתובת ולמד לשונך לומר איני יודע (ילקוט יוסף שבת ח"ב עמ' קפ סעיף יא).

שאלה: כידוע שאסור לעשות צמה בשבת, האם מותר להוציא את הגומייה בשבת ועל ידי כך לתפרק הצמה לבדה? תשובה: מותר להוציא את הגומייה מקליעת השער ועל ידי כך הצמה מתפרקת מעצמה והרי זה כעין פסיק רישא שנעשה בגרמא (ועי' יב"א ח"א ס' כא).

שאלה: תוכי האכלת יד האם מותר להרימו ולהאכילו ולהשתעשע עמו? תשובה: אסור כדין כל עופות המצפצים שמרן כותב שאסורים בטלטול (ביע אומר ח"ה א"ח ס' כו). [הרבנים המשיבים:] הרה"ג יעקב דניאל הנסב והרה"ג ינון שמש]

שאלה: האם אדם יכול לבטח את עצמו בביטוח חיים ושאר ביטוחים, או שמא יש בזה חסרון בבטחון בה'?

תשובה: אע"פ שבאמת מי שהוא במדרגת בטחון אמיתית שבטוח בה' בכל מצפוני לבו בלי שמשטה בעצמו יכול להשליך על ה' כל יהבו, ואי"צ לעשות שום השתדלות והקב"ה יהיה בעזרו וימציא לו הכל באופן נפלא, מ"מ בסתם בנ"א שאינם מגיעים למדרגת בטחון כזאת מותר לכתחילה לבטח את עצמם בביטוחים שונים (בתנאי שהכל נעשה לפי ההלכה) ואין בו משום חסרון בבטחון בה' היות ומה שהוא בטבע העולם כמו זקנה, או לחתן את הילדים, וכו' ויש את האפשרות בדרך הטבע שבעת הצורך יוכלו ע"י הביטוח להשיג ממון זה בקלות, הוא דבר טוב וראוי גם לאנשים כשרים יראי ה' (ש"ת אגרות משה א"ח ח"ב ס' קיא, ש"ת יחיה דעת ח"ג ס' פה, ש"ת משנה הלכות ח"א ס' קכט, ש"ת שבט הלוי ח"ד ס' א ד"ה ואשר שאלת).

שאלה: האם מותר לשתות קפה שהכין אותו גוי? תשובה: מעיקר הדין מותר לשתות קפה שהכין אותו גוי ואין לחוש בזה לאיסור בישולי גויים, והרוצה להחמיר ע"ע תבוא עליו ברכה (ש"ע י"ד ס' קיד סעיף ז, ש"ת יחיה דעת ח"ד ס' מב).

לקבל מושג

ביאור מושגים מעולם הח"ן

וכדי לבאר ענין זה כתבו המפרשים הרמח"ל כי עשר ספירות הם עומדים בהדרגה זו תחת זו בסדר השתלשלות כי הגבורה משתלשלת מהחסד והתפארת מהגבורה וכו' ואין שייך בזה אם אחת חסד ואחת דין וכמו שכתוב "המים הרו וילדו אפילה" וזהו בחינת העיגולים העומדים כגלדי הבצלים זה תוך זה ואין נראה בהם חילוק בין חסד לדין אלא כהשגחה כללית בלבד כמו תמונת העיגול שאין בו ראש וסוף ימין ושמאל אלא הכל בשוה. אך לענין ההנהגה שבה מנהיג את העולם הזה זה הוא בדרך היושר שבה הספירות עומדות בחילוק כל אחת במקומה ואין השפעתה ופעולתה לכולם בשוה אלא לכל אחד כראוי לו כשיעור הצריך לאותו הזמן אם חסד או דין או רחמים.

רבינו יוסף חיים נשאל בענין העיגולים והיושר כיצד מעמדם בעולמות העליונים והשיב לשואלו(ר"פ ח"ב סוד ישרים סימן ג) "ואשר בקשת להבין ולהסביר לך איך עומדים עולמות העיגולים והיושר וכו', תשובה, אין אני יודע כלום בדבר זה ואפילו אם היתי יודע א"א להסביר ולפרש דברים במכתב אלא במסורת מפה לפה, ואביא לך דבר אחד לדוגמא וכו', ונמצא שלא ידענו כלום מדברים אלו, ועכ"ז נכתבו כי סמך הרב על המסורת שצריך למסור זה לזה מפה לאוזן, הרי ידעת שא"א להבין דברים אלו מתוך ספרי דבי רב רבינו הגדול זלה"ה, ועל כן אנא עניא מה אשיב לך ומה אסביר לך על דברים אשר בקשת ושאלת.

השפעת אור האין סוף

בספרי הקבלה מבואר שהשפעת אור האין סוף בנאצלים הוא בב' דרכים, האחד בדרך עיגולים ובדרך זו עומדות הספירות כגלדי הבצלים עיגול בתוך עיגול וספירת הכתר היא העיגול הראשון למעלה ובתוכה עיגול ספירת החכמה ואח"כ הבינה וכו'.

והדרך הב' היא בדרך יושר בה עומדות הספירות בסדר קוים ימין ושמאל ואמצע כי נמד ימין עומדות הספירות השייכות להשפעת החסד והם חכמה חסד נצח. ומצד שמאל הספירות השייכות לצד הדין והם בינה גבורה והוה. ובאמצע עומדות הספירות המכריעות ביניהם דעת תפארת יסוד ומלכות, והוא קו הרחמים, ותחילה האציל הבורא יתברך את אורו דרך עיגולים ולאחר מכן דרך יושר, האריז"ל מבאר על פי הזהר כי בחינות אלו הם כמו האדם בעולם הזה שכאשר נולד בתחילה מקבל נפש והיא החיות הרוחנית אשר בו, וככל שהוא זוכה יותר מקבל גם רוח. כך גם העיגולים היא ההשפעה של החיות הרוחנית הראשונה בבחינת נפש לעולמות, ולאחר מכן מתווסף בהם האור הבא דרך יושר והוא בחינת תוספת רוח.

על הצדיקים

מתורתנו וטעמיהם של צדיקים
כפי שסיפר בבור' מו"ר שליט"א

<<< המשך מעמוד קודם - הבן איש חי

זכות רבינו הצילה

כאשר הצבא הירדני הרס ללא חמלה בהפצצות על ירושלים עיה"ק, ירדו שלשה רבנים גדולים, וביניהם הגאון ר' בן ציון חזן זצ"ל, בכדי להניף דגל לבן לאות כניעה ולשם הפסקת הלחימה, הירדנים לא הפסיקו והמשיכו לירות בהם, וניצל רבי בן ציון חזן בנס גדול, לאחר שהגיע לביתו סיפר שהיריות של הירדנים נגעו בגופו אלא שהרגיש אותם כמו צמר גפן, והוסיף, שכל מה שניצל זה בזכות שהפיץ רבנים את תורת רבינו זיע"א.

רואה מסוף העולם...

מעשה בבחור אחד שארס בחורה בבגדאד וכאשר נודע לו כי יש תבלול בעיניה החליט לעזבה. הדבר נגע בה קשה ולכן ברחה מביתה, כל מאמצי ההורים והמשטרה למצאה עלו בתוהו, לאחר שהחיפושים לא נתנו כל תוצאות, החליטו לפנות אל רבינו לספר לו על מקרה מצער זה אולי בשמים יגלו לו את הנסתר. הם ביקשו ממשרתו שיכנס אליו, ויספר לו את פרטי הבריחה ולשמוע את חוות דעתו על כך. כאשר שמע רבינו את אשר קרה, אמר למשרתו: 'לך אמור להם כי בתם חיה ובריא, ונוסף לכך בקרוב תהיה שמחה גדולה והיא נמצאת אצל דודתה ברחוב פלוני, וכאשר אמר רבינו, כן היה, שהלכו לבית דודתה, והיא אכן נמצאה שם. דודתה המשיכה לארח אותה בביתה עד אשר תרגע ממה שארע לה, וכעבור זמן קצר התחרט אותו בחור על אשר עשה, והחליט לקחתה למרות מחלת עיניה.

צופה למרחוק

באחת מן התקופות היה איש אחד רע מעללים אשר היה גורם לדברים רעים לעם ישראל ח"ו, והיה לרבי יעקב בנו של רבינו צער גדול מהעניין לכך החליט הרב לעשות יחודים כדי לבטל, רבינו זיע"א ראה זאת ברוח"ק ולא נחה דעתו בזה, שלח רבינו שליח להודיעו שיפסיק מלעשות היחודים הנ"ל אע"פ שהוא ראוי לכך.

הקמיע המובחר

בשכונתו של רבינו היתה אשה אחת שלא היתה מסוגלת לילד, ובכל פעם שהיתה מתעברת היתה מפילה ב"מ, ודבר זה קרה לה כבר שבע פעמים, כששמע על כך רבינו זיע"א, קרא לה

וכתב לה איזה קמיע, ואמר לה שתענוד אותו, ומאז יכלה לילד כאחד האדם...

לימים כשעלתה אשה זו לארץ ישראל, חלה אחד מניניה במחלה חמורה, והרופאים כבר נואשו מלרפאותו, וכשראתה הסבתא כך, הורידה מעליה את הקמיע, והניחתו על הילד, ומיד מצבו השתפר לטובה, אלא שבזמן זה החלה לחוש ברע, ולכך מיד שהבריא הילד, חזרה והניחתו על עצמה, ונצלו שניהם בזכות רבינו...

ניצוץ יוסף הצדיק

הרה"ג ר' שמעון אגסי ז"ל לא היה ידוע עד אותו זמן, ובהספד רבינו זיע"א היתה זו דרשתו הראשונה בפני קהל רב, ורבי שמעון סירב להספיד ונחבא אל הכלים, אמנם באותו לילה בא אליו רבינו בחלום וצוה עליו שיספידו, וכן היה. ובענין זה אמר לי רבי יצחק כדורי זיע"א שעד אותו יום היה רבי שמעון מגמגם, וכשהספיד את רבינו לא גמגם כלל ועיקר וכן מאותו יום והלאה.

כשהספיד רבי שמעון אגסי, גילה דברים עצומים על נשמתו של רבינו, בהיות אשר תמהו כל הקהל על ענין פטירתו של רבינו חוץ לביתו, ובתוך דברי הספדו אמר: שנתגלה לו כי רבינו המנוח הוא שורש מיוסף הצדיק זיע"א, ובהכרח צריך להיות הפטירה במקום אחד והקבורה במקום אחד דוגמת יוסף הצדיק זיע"א שהעלו עצמותיו, וגם הוסיף לומר להם שיוסף הצדיק היה מבחינת יסוד, וגם רבינו היה בבחינה זו שהיה מלא וגדוש בכל חכמה ומדע, להיות היסוד כלול מכל הספירות... ומסיבה זו קרא לכל ספריו בשם 'בניהו', 'בן יהודע', 'בן איש חי', 'רב פעלים', וכיוצא, שכל התארים האלו רומזים ליסוד כידוע ליודעי ח"ן.

גם התנא רבי יהודה הנשיא המכונה 'רבינו הקדוש' הוא מבחינת היסוד, ואמר להם רבי שמעון שכשם שכל מי שהיה באשכבתיה דרבי - מזומן לחיי העוה"ב, כך כל מי שהיה באשכבתיה דמר"ר ג"כ מזומן לחיי העוה"ב. וגם אצל רבי מצאנו ענין זה שרבי היה מוטל בציפורי ומקומו מוכן לו בבית שערים, וכדוגמת יוסף הצדיק. [יעוין בספרו 'אמרי שמעון' ששם מובאים בארוכה כל דברי ההספד של רבי שמעון אגסי זצ"ל].

על פי זה אמרו, על כמה מקרים שקרו לרבינו כעין שקרה ליוסף הצדיק, שבהיותו כבן שבע נפל לבאר [הבאנו מעשה זה למעלה], כיוסף הצדיק ששמו אותו אחיו בבור. וכן היה רבינו יפה תואר ויפה מראה משכמו ומעלה. וכן מה שקרה לרבינו שנחבש בבית הסהר, כמפורט לעיל כל המעשה, וגם זה כדוגמת יוסף הצדיק. עוד הוסיפו לומר שרבינו היה עשיר, תורה וגדולה במקום אחד, שזה ג"כ היה אצל רבי הקדוש וכו"ל.

הבטחת המהרח"ו לשנה טובה

העושה פדיון נפש בערב ראש השנה ובערב יום כיפור ונותן הכסף לעניים

מובטח לו שישלים שנתו

את הפדיון יערוך המקובל רבי בניהו שמואלי שליט"א

36 ש"ח

ליום כיפור

36 ש"ח

לראש השנה

הזדרזו למסור שמות

*6431

עלון זה יוצא לאור ע"י ישיבת המקובלים "נהר שלום" תכנ"פ רח' שילה 6 ירושלים ניתן להשיג בטלפון: 02-6222560 | ניתן לקבל את העלון מידי שבוע לתיבת המייל, ע"י שליחת בקשה למייל: m6222560@gmail.com לתרומות או למסירת שמות לפדיון נפש ע"י מקובלי ורבי הישיבה בטלפון: 02-624-9000

סבולה

הספר שיכנים אותך לאזורות אלו רימי הרחמים

רחוב שילה 4 ירושלים 02-6443300

פדיון נפש

למסירת שמות 02-6222-560

ע"י מו"ד המקובל רבי בניהו שמואלי שליט"א

זכרון נפש זה הוא תועלת ויתרונה לכל צרה שלא תבוא ובפרט לנפשות שיתרפא בנתיבותי וכו' היו נסכים ובדוקים אותו וזאת נאלץ פעמים וזהו מועיל בעצרת ה' תקב באותה טעם והיותה נכרת תועלתו ותרופתו לכל אדם והוא אנונימי מה גדלו מעשיך ה' (פסי עין היים)